

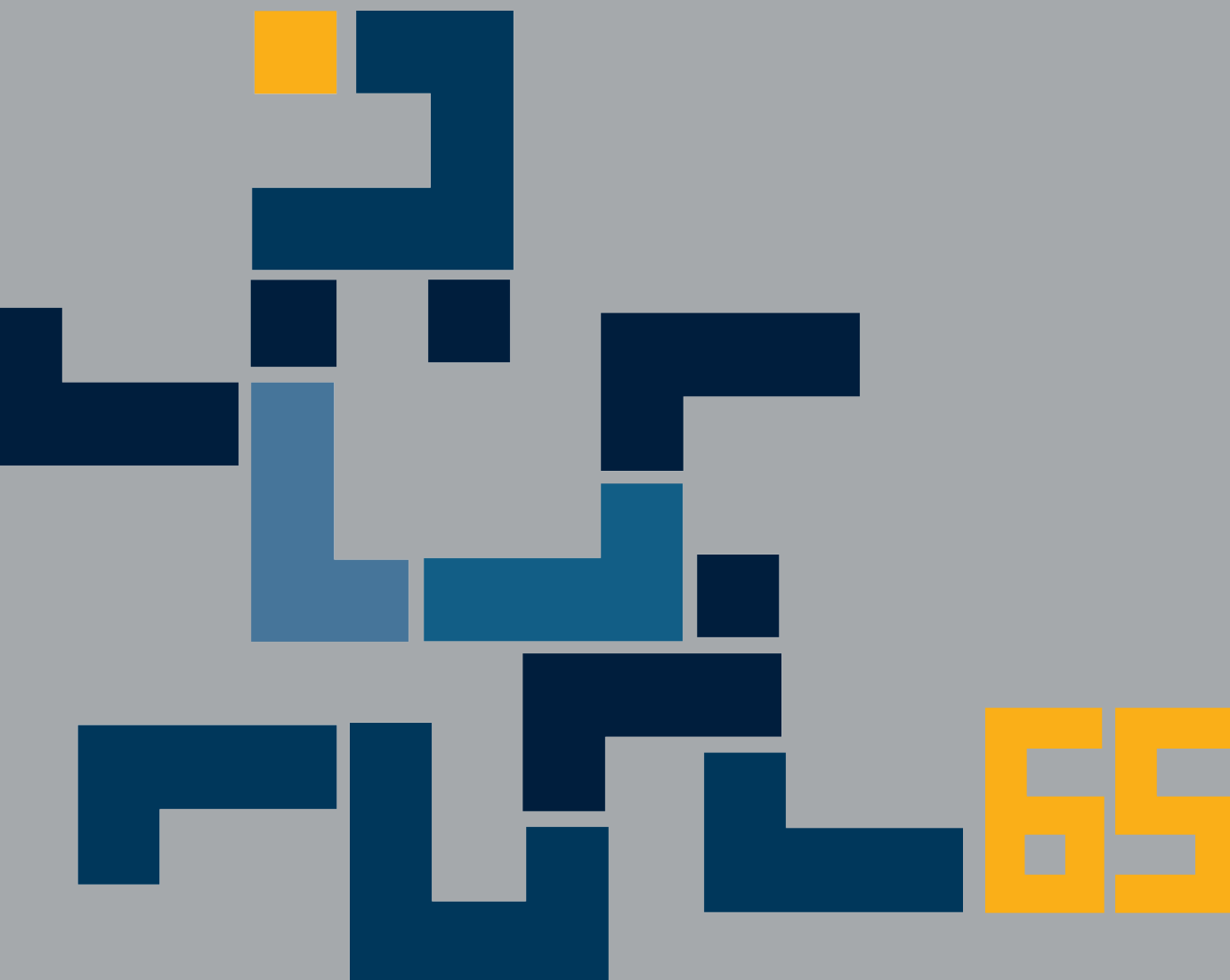
TSLG

TECHNICKÝ A SKŮŠOBNÝ ÚSTAV STAVEBNÝ
BUILDING TESTING AND RESEARCH INSTITUTE

MINULOST ■ SÚČASNOSŤ ■ BUDÚCNOSŤ

PAST ■ PRESENCE ■ FUTURE

Ústav s tradíciou od roku 1953

Institute with tradition since 1953

Obsah/Contents

Vznik ústavu 1953 /The establishment of the Institute 1953	4	22
Osamostatnenie ústavu 1957 /Disaffiliation of the Institute 1957	4	22
Právne formy ústavu /Changes of legal status of the Institute	4	22
Pôsobenie ústavu v rokoch 1953 — 1998 /The Institute's scope of operation in years 1953 — 1998	4	22
Pôsobenie ústavu v rokoch 1999 — 2013 /The Institute's scope of operation in years 1999 — 2013	7	25
Pôsobenie ústavu od júla 2013 po súčasnosť /The Institute's operation since 1 July 2013 till today	8	27
Historické mílniky a pracovníci /Historical milestones and the Institute's personnel	11	30
História logotypu /History of the logotype	13	13
Mapa našich pobočiek /Map of our offices	14	14
Kontakty /Contacts	31	31
Časová os — príloha /The timeline — attachment	16	16

Vznik ústavu

1953

Po zoštátnení súkromných firiem zaoberajúcich sa stavebnou činnosťou a výrobou stavebných materiálov existovali koncom štyridsiatych a začiatkom päťdesiatych rokov v bývalom Československu ojedinele pri podnikoch skúšobné laboratória. Pre potreby vlastnej organizácie vykonávali kontrolu a skúšky niektorých základných stavebných materiálov ako napr. cementu, vápna, štrkopiesku, tehál, betónu a pod.

Tieto skromne vybavené pracoviská sa nachádzali zväčša v miestach sústredeného stavebného ruchu — vo väčších mestách. Po krátkom čase vznikla požiadavka vytvoriť jednotnú štruktúru skúšobníckej a kontrolnej činnosti. Za týmto účelom zriadilo Ministerstvo stavebného priemyslu v Prahe zriaďovacou listinou zn. 043/34 — Práv. 1/Sa/1953 k 1.7.1953 Skúšobný a kontrolný ústav stavebný so sídlom v Prahe (ZKÚŠ) a s pobočkou v Bratislave (SKÚS).

Pobočka vznikla delimitáciou laboratórií odčlenených od podnikových laboratórií s ustanovením riaditeľstva v Bratislave. Riaditeľ pobočky podliehal riaditeľovi v Prahe. Celostátny ústav mal v tom čase 20 pracovísk, z toho sedem na Slovensku, a to v Bratislave, Novom Meste nad Váhom, Nitre, Kremnici, Žiline, Košiciach a Prešove.

V roku 1955 s účinnosťou od 1.1.1956 Ministerstvo stavebníctva v Prahe zmenilo názov ústavu na Technický a skúšobný ústav stavebný opäť so sídlom v Prahe (TZÚS) a pobočkou v Bratislave (TSÚS).

Osamostatnenie ústavu

1957

Minister stavebníctva v Prahe ustanovil od 1.4.1957 Technický a skúšobný ústav stavebný so sídlom v Bratislave ako nezávislý na pražskom ústave. Nadriadeným orgánom sa stalo Povereníctvo stavebníctva.

Právne formy ústavu

Do konca roku 1965 bol TSÚS rozpočtovou organizáciou štátnej správy s vymedzenými finančnými prostriedkami na jednotlivé činnosti. Dodatkom k zriaďovacej listine zmenil minister stavebníctva v Prahe právnu formu TSÚS

Bratislava i TZÚS Praha zo štátnej rozpočtovej organizácie na štátnu hospodársku organizáciu s účinnosťou od 1.1.1966. Minister stavebníctva SR rozhodol o zmene na štátnu príspevkovú organizáciu od 1.1.1992. V rámci transformácie niektorých príspevkových organizácií na neziskové sa vláda SR v roku 2001 uzniesla, že aj TSÚS sa transformuje podľa zákona č.13/2002 Z. z.

Od 4.11.2002 TSÚS pôsobí ako nezisková organizácia podľa zákona č. 213/1997 Z. z. v znení zákona č. 35/2002 Z. z. Ústav nie je podriadený žiadnemu orgánu štátnej správy. Riaditeľa menuje a odvoláva správna rada, kontrolnú činnosť vykonáva dozorná rada. Členmi oboch orgánov sú zástupcovia zakladateľov organizácie. Väčšinu majú zástupcovia zamestnancov ústavu.

Ostatní členovia v týchto orgánoch zastupujú spoluzakladateľa, ktorým je v súčasnosti (od roku 2017) Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, v roku 2002 to bolo Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, od roku 2010 Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Jeden člen správnej rady zastupuje významného investora z oblasti verejných stavieb.

Pôsobenie ústavu v rokoch

1953 — 1998

Začiatky pôsobenia ústavu boli v roku 1953 poznačené pomermi, ktoré panovali na prevzatých skúšobniach jednotlivých krajských stavebných podnikov — vtedajších Československých stavebných závodov n. p. Bolo to sedem pracovísk, ktoré vykonávali výrobnú kontrolu na stavbách vlastného podniku. Skúšali niektoré základné vlastnosti stavebných materiálov, napríklad kameniva, betónových zmesí a betónu, cementu, vápna a tehliarskych výrobkov.

Išlo o jednoduché skúšky, ktoré nevyžadovali náročnejšie zariadenia. Najnáročnejšie zariadenia boli zastaralé typy skúšobných lisov na určovanie pevnosti v tlaku betónu.

Obdobie do roku 1955 možno označiť ako organizačnú konsolidáciu ústavu. V tomto roku sa na základe vládneho uznesenia zmenil názov na Technický a skúšobný ústav stavebný (názov v angličtine Building Testing and Research Institute sa začal používať až od roku 2002), čím sa do určitej miery zmenilo aj jeho zameranie. Hlavným poslaním ústavu sa stalo koncepčné pôsobenie na zvyšovanie kvality v stavebníctve a v priemyselnej výrobe stavebných látok ako

aj rozvíjanie skúšobných metód a príslušnej prístrojovej techniky. Základná činnosť ústavu, stále zameraná na jednoduché skúšky, sa začala rozširovať o sortiment skúšaných výrobkov.

Súhrnné výsledky skúšok boli čoraz častejšie podrobované detailnej analýze. Pozornosť sa zameriavala na samotné výrobné ako boli cementárne, tehelne, štrkoviská, kameňolomy. Kvalifikovaní odborníci vykonávali posudkovú činnosť, predovšetkým v prípadoch porúch stavieb a havárií.

Začiatkom 60. rokov sa rozšírili preukazné a kontrolné skúšky na stavbách v zmysle požiadaviek predmetových a skúšobných noriem, ktorých ustanovenia a kritéria sa stali trvalým meradlom kvality. Na základe požiadaviek technického odboru povereníctva stavebníctva sa vykonávali rôzne úlohy, označované ako direktívne. Trvali až do doby, keď sa ústav stal súčasťou vedecko-výskumnej základne a dostával prostriedky na riešenie úloh technického rozvoja z fondu na túto činnosť. Direktívne úlohy sa týkali napríklad komplexného sledovania vlastností a kvality vybraných materiálov a výrobkov (cement, vápno, kameň, tehla), využívania miestnych surovinových zdrojov (piesky, popolček, troska a pod.), rozvoja skúšobných metód (nedeštruktívne skúšky pevnosti betónu, tehál, skúšky priepustnosti vrstiev z asfaltobetónu atď.).

Ústav s oneskorením reagoval na rozvoj prefabrikácie, ktorá sa najmä výstavbou panelových budov (hlavne bytových domov) stala ťažiskom ďalšieho rozvoja stavebných technológií a konštrukcií. Príčinou bola nedostatočná personálna príprava, ale predovšetkým nedostatočné prístrojové vybavenie. Problém skúšok prefabrikátov v Bratislave sa riešil používaním zariadení Výskumného ústavu stavebných hmôt a konštrukcií (od roku 1963 premenovaného na Výskumný ústav inžinierskych stavieb), do budovy ktorého sa TSÚS presťahoval z pôvodných priestorov. Napokon, po vybudovaní vlastného areálu ústavu v Bratislave začiatkom 80. rokov, sa inštalovalo zariadenie na variabilné skúšky všetkých druhov stavebných prvkov, predovšetkým železobetónových dielcov.

Postupom času, s rastúcimi požiadavkami trhu, začali sa na jednotlivých pracoviskách zabezpečovať špecializované činnosti. Vyplyvalo to z miestnych pomerov, odborného zamerania niektorých pracovníkov, ako aj z podmienok a možností prístrojového vybavenia príslušného pracoviska. Tak vznikla špecializácia skúšok stavebných strojov a silikátovej chémie v Bratislave. Skúšky mostov sa zaviedli v Žiline, vo Zvolene sa špecializovali na stavebnú keramiku a drevo, pracovisko v Novom Meste nad Váhom na kamenivo, zeminy a zemné konštrukcie, v Nitre na plasty, stavebnú

tepelnú techniku, stavebnú akustiku a na azbestocementové výrobky. Pracovisko v Tatranskej Štrbe sa špecializovalo na skúšky vlastností materiálov v klimaticky náročnom prostredí. Prirodzene, že základná štruktúra skúšobných činností ostávala zachovaná na všetkých pracoviskách.

Od roku 1965 sa výraznejšie prejavovala koncepčná činnosť, ktorej nositeľom bol technický úsek riaditeľstva. Pripravovalo sa zavedenie štátneho skúšobníctva do praxe, začali sa v širšej miere plánovať a riešiť úlohy technického rozvoja a technickej normalizácie. Ústav, ako súčasť rezortnej vedecko-výskumnej základne a neskôr ako vedúce pracovisko vedecko-technického rozvoja pre oblasť skúšobníctva začal intenzívnejšie rozvíjať túto oblasť najmä spoluprácou na riešení štátnych úloh a riešením rezortných úloh.

V roku 1973 pribudla ďalšia činnosť dotovaná z prostriedkov rezortu. Týkala sa posudzovania typových podkladov z pohľadu požiadaviek na kvalitu navrhovaných materiálov, stavebných konštrukcií i technológií budov bytovej, nebytovej, (vtedy občianskej) aj priemyselnej výstavby a inžinierskych stavieb. Ustanovená skupina pracovníkov vykonávala túto činnosť ako expertízu. Odborným stanoviskom k jednotlivým podkladom ústav napomáhal k ich skvalitneniu.

Od roku 1975 sa robili previerky dodržiavania schválených typových podkladov nových konštrukčných sústav najmä bytovej výstavby. Z posudzovateľskej činnosti typizačných prác bolo možné konštatovať, že podstatne prispela ku kvalite projektovej dokumentácie kladením dôrazu na rešpektovanie technických noriem.

Súbežne s posudzovaním typových podkladov prebiehalo od roku 1975 overovanie a hodnotenie experimentálnych stavieb. Priamo na stavbách sa overovala vhodnosť použitých stavebných materiálov, polotovarov, stavebných dielcov a stavebných sústav. Zisťovali sa ich reálne parametre technické, ekonomické, úžitkové, ale aj kvalita a spôsob realizácie.

Experimenty boli zaradené do štyroch skupín:

- bytové
- občianske (nebytové)
- priemyslové
- inžinierske stavby

V rámci štátneho skúšobníctva sa od roku 1975 až do odvolania rozvinula akcia zisťovania kvality betónových zmesí vyrábaných v centrálnych betonárňach. Behom troch rokov sa preverilo 187 značiek betónu z 80 centrálnych výrobní betónu rozložených po celom území Slovenska.

Betóny sa zatriedovali do štyroch stupňov akosti. Hodnotenie prebiehalo aj v 80. rokoch v rámci pôsobenia rezortnej inšpekcie akosti. Dôraz sa kládol najmä na kvalitu strojného zariadenia betonárni. Ukázalo sa, že vyše 35 % skúmaných prípadov nevyhovelo normovým kritériám požadovanej akosti betónu. V tejto súvislosti treba konštatovať, že tento stav sa v ďalších rokoch mierne zlepšil, ale k podstatným zásahom zo strany výrobcov k trvalej náprave stavu nedochádzalo.

Od roku 1978 sa ústav podieľal na riešení štátnych úloh spoluprácou na čiastkových témach. Hlavnými nositeľmi a riešiteľmi boli v týchto prípadoch výskumné ústavy ako napríklad: Výskumný ústav pozemných stavieb v Prahe (VÚPS), či Výskumný a vývojový ústav pozemného staviteľstva v Bratislave (VVÚPS). Do rezortných úloh patrili napr. skúšky novo zavedených bielych cementov, určovanie medze únosnosti predpínacej výstuže a iné. Z ústavných úloh to bol rozvoj výpočtovej a prístrojovej techniky, vývoj plastových foriem ako náhrady za oceľové formy pre skúšky betónu v tlaku, ako aj pokračujúci rozvoj nedeštruktívnych metód, neskôr aj v rámci medzinárodnej spolupráce.

Od roku 1979 dominovali úlohy zamerané na problematiku veterometrie spoluprácou na štátnej úlohe. Rezortné úlohy sa zamerali na niekoľko tematických celkov týkajúcich sa vplyvu poveternostných a klimatických zmien, na vlastnosti materiálov a stavebných konštrukcií overované rôznymi metódami, napr. aj termografickými meraniami. Do riešiteľskej problematiky sa vo väčšej miere naďalej zahŕňali otázky komplexného riadenia a kontroly akosti, a to či už v rámci úloh rozvoja vedy a techniky, alebo rezortnej technickej normalizácie. Ústav spolupracoval na štátnej úlohe výskumu technických prostriedkov na zisťovanie akosti v stavebníctve a na skúmaní tepelnotechnických vlastností dielcov a budov.

Ťažisko úloh v druhej polovici 80. rokov naďalej spočívalo v riešení problematiky akosti, trvanlivosti a životnosti materiálov, ako to vyplýva z tém: technické prostriedky a metódy na overovanie akosti parametrov v stavebníctve, súbor urýchlených skúšobných postupov pre overovanie klimatickej odolnosti základných stavebných látok, vykonávanie skúšok vybraných materiálov na únavu. Činnosti, ktoré sa financovali zo štátnych prostriedkov, kulminovali v roku 1988 a doznievali do roku 1992.

Z pozície metodického a konzultačného strediska začal ústav vyvíjať od roku 1978 aktivity smerom k výrobným organizáciám ako pomoc pri budovaní komplexných systémov riadenia akosti. Poskytovala sa konzultačná a poradenská činnosť, a to po organizačnej a vecnej stránke s odporúčaniami na potrebné prístrojové vybavenie podnikových skúšobní.

Konkrétnejšiu podobu dostával systém komplexného riadenia akosti (SKRA) zriadením rezortnej inšpekcie akosti (RIA).

Nadväzne vzniklo v roku 1984 aj rezortné metrologické stredisko s pôsobnosťou v celom rezorte stavebníctva. V tom istom roku vzniklo aj Ústredné defektoskopické stredisko (ÚDS) s celoslovenskou pôsobnosťou s oprávnením podieľať sa organizačne a pedagogicky na konaní kurzov pre pracovníkov podnikov za účelom získania II. stupňa preukazupracovníka defektoskopického pracoviska.

Ústav sa v problematike nedeštruktívnych metód zapojil do medzinárodnej spolupráce v rámci štátov bývalej Rady vzájomnej hospodárskej pomoci (RVHP), pričom v jednej téme sa stal vedúcim pracoviskom. Okrem toho sa aktívne zapájal do revízií starších, ale aj návrhov nových, technických noriem v tejto problematike.

Tu je namieste zmieniť sa o spolupráci s ústavom rovnakého zamerania v Prahe (TZÚS). Náplň obidvoch ústavov bola rovnaká, okrem územnej pôsobnosti. Spolupráca sa zakladala na dobrých kolegiálnych vzťahoch a rovnocennom partnerstve. Okrem spoločných postupov v základných strategických otázkach, udržiavali sa úzke kontakty pracovného charakteru. Uskutočňovali sa nielen stretnutia vedúcich pracovníkov, ale aj spoločné porady všetkých vedúcich pracovísk minimálne raz do roku.

Najtesnejšia spolupráca bola v oblasti štátneho skúšobníctva a technickej normalizácie. Obdobie po roku 1990 a osobitne po vzniku Slovenskej republiky v roku 1993, otvorilo novú kapitolu ústavu. Predovšetkým bolo treba prekonať obdobie znižovania dotácií a poklesu zákaziek. Rozpadom štátnych stavebných organizácií sa redukovali požiadavky podnikovej sféry. V ústave sa prišlo k racionalizácii prevádzky a ku zníženiu počtov zamestnancov. Došlo k personálnym posunom aj vo vedúcich zložkách ústavu a ku viacerým organizačným zmenám. Súčasne sa zvýraznilo postavenie ústavu ako štátnej skúšobne (od roku 1993 s označením SKTC-105) s rozšírenou pôsobnosťou na nové výrobky a s orientáciou na výrobcov aj z iných priemyselných odvetví, a to výrobcov nielen na Slovensku, ale aj na výrobcov zo zahraničia vyvážajúcich svoje výrobky do našej republiky.

Zákon o štátnom skúšobníctve z roku 1968 sa v tomto období niekoľkokrát novelizoval. Posledná novela z roku 1995 zostala v platnosti až do roku 2005, keď bol zákon zrušený. Strata náplne sa nahrádzovala od roku 1991, keď sa zrušilo povinné hodnotenie výrobkov, rozšírením výkonov z oblasti posudkov a znaleckých expertíz, v prácach na objednávku a poskytovaním rôznych technických služieb. Predmetom

zvýšeného úsilia sa stalo osvedčovanie konštrukčných systémov, certifikácia výrobkov, certifikácia systémov kvality novovytvoreným akreditovaným útvarom CERTICOM, a naďalej sa rozvíjali statické i dynamické skúšky mostov. Novou činnosťou ústavu sa tiež stalo vydávanie licencií zhotoviteľom stavebných prác zatepľovaním obvodových plášťov bytových domov.

Od 1.10.1998 vstúpil do platnosti zákon č. 90/1998 Z. z. o stavebných výrobkoch, na príprave ktorého mal ústav svoj nezanedbateľný podiel. Tento zákon zásadným spôsobom ovplyvnil pôsobenie ústavu v rokoch 1999 až 2013.

Pôsobenie ústavu v rokoch 1999 — 2013

Zákon o stavebných výrobkoch vznikol v rámci legislatívnych aktivít Slovenskej republiky počas predvstupového obdobia do Európskej únie. Zákon prevzal všetky podstatné princípy i pojmy Smernice Rady 89/106/EHS z 21. decembra 1988 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, vzťahujúcich sa na stavebné výrobky.

Dôsledkami, s ktorými sa musel ústav vysporiadať, boli: zrušenie štátneho skúšobníctva v oblasti stavebných výrobkov, podstatné obmedzenie sortimentu výrobkov podliehajúcich výrobkovej certifikácii, zrušenie tzv. recertifikácie a strata monopolného postavenia v „skúšobníctve“ stavebných výrobkov vznikom konkurenčných autorizovaných osôb.

Nesporným prínosom zákona bol inštitút technického osvedčovania, ktorým sa vyriešila absencia výrobkových noriem v oblasti nových stavebných výrobkov a špeciálne zložených stavebných výrobkov (systémov), akým je napr. ETICS na tepelnú ochranu obvodových plášťov budov. Ústav sa stal jediným osvedčovacím miestom s právom vydávať a zrušovať technické osvedčenia. Následne sa vytvoril úsek technického osvedčovania a úsek certifikácie sa premenoval na úsek preukazovania zhody. Po približne 10 rokoch však v rámci racionalizácie administratívnych činností úsek technického osvedčovania splynul s úsekom preukazovania zhody.

V roku 2004 sa ústav stal notifikovanou osobou 1301 a osvedčovacie miesto sa stalo riadnym členom EOTA (Európska organizácia na technické osvedčovanie). Tým sa vytvorili formálne podmienky na pôsobenie ústavu v oblasti regulovanej smernicou o stavebných výrobkoch. Ústav začal poskytovať v tejto oblasti svoje služby aj výrobcovi z niektorých krajín EÚ, ako aj z tretích krajín.

Prísnejšie požiadavky autorizujúceho a notifikujúceho orgánu (pôvodne MVRR SR, neskôršie MDVRR SR) na spôsobilosti autorizovanej a notifikovanej osoby sa uspokojovali akreditáciami súvisiacich činností. Najväčší rozsah mala akreditácia skúšobného laboratória zloženého zo skúšobných pracovísk jednotlivých pobočiek. Jednotné plnenie akreditačných požiadaviek sa dosahovalo spoločným databázovým systémom, centrálnym metodickým riadením a internými auditmi.

V období od konca roku 1998 do 1.9.2008 ústav pôsobil predovšetkým v tzv. regulovanej oblasti rámcovanej legislatívnymi predpismi, na rozdiel od neregulovanej (dobrovoľnej) oblasti, v ktorej dominuje nepovinná certifikácia. V dôsledku postupnej liberalizácie súvisiacej legislatívy v regulovanej oblasti sa ústav musel stále viac angažovať v neregulovanej oblasti.

Pôsobnosť v regulovanej oblasti:

- preukazovanie zhody stavebných výrobkov
- technické osvedčovanie stavebných výrobkov
- posudzovanie zhody strojových zariadení
- znalecká činnosť v odbore stavebníctvo
- overovanie určených meradiel

Pôsobnosť v neregulovanej oblasti:

- certifikácia systémov manažérstva
- vydávanie licencií na vykonávanie špeciálnych stavebných prác
- certifikácia výrobkov
- certifikácia riadenia výroby
- skúšanie výrobkov a konštrukcií
- kalibrácia meradiel
- meranie hluku a vibrácií
- diagnostika a expertízy
- výskum a vývoj
- technická normalizácia

K rozšíreniu činností ústavu došlo od 1.1.2009, keď sa VVÚPS-NOVA stal ďalším útvarom ústavu. V regulovanej oblasti pribudla energetická certifikácia budov a v neregulovanej sa predovšetkým posilnil výskum a vývoj (najmä v oblasti tepelnej ochrany, obnovy a energetickej hospodárnosti budov) a pribudla projekčná činnosť zameraná na odstraňovanie tzv. systémových porúch, zatepľovanie a obnovu budov, normotvorná a publikačná činnosť.

Výsledky výskumnej činnosti sa vo významnej miere uplatnili pri implementácii smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2002/91/ES a neskôršie prepracovaného znenia č. 2010/31/EÚ a tvorbe právnych predpisov súvisiacich s energetickou hospodárnosťou budov.

TSÚS sa významne podieľal na tvorbe právnych predpisov súvisiacich s energetickou hospodárnosťou budov (najmä so zákonom č. 555/2005 Z. z. a súvisiacou vyhláškou) a obnovou budov, vrátane systémových porúch budov, vrátane systémových porúch budov postavených hromadnými formami výstavby. Významné bolo vytvorenie databázy bytových domov a nebytových budov, autorské spracovanie technických noriem z oblasti tepelnej ochrany (STN 730540-2) a zhotovovania vonkajších tepelnoizolačných kontaktných systémov (ETICS).

Pôsobenie ústavu od 1. júla 2013 po súčasnosť

V júli 2013 v plnom rozsahu nadobudlo účinnosť Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 305/2011 z 9. marca 2011 Construction Products Regulation — CPR, ktorým sa ustanovujú harmonizované podmienky uvádzania stavebných výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje smernica Rady 89/106/EHS (Construction Products Directive — CPD). V rovnakom termíne nadobudol účinnosť Zákon č. 133/2013 Z. z. o stavebných výrobkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nahradil Zákon č. 90/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov. Zákon prevzal všetky princípy, postupy aj pojmy z CPR a upravil podľa nich posudzovanie a overovanie parametrov stavebných výrobkov v národnej oblasti a uvádzanie stavebných výrobkov na trh Slovenskej republiky.

Zavedenie CPR vnieslo do procesu certifikácie stavebných výrobkov niekoľko významných zlepšení, napr. presné definície pojmov, určenie povinností výrobcov a firiem uvádzajúcich stavebné výrobky na trh, povinnosť označovania výrobkov označením CE a stanovilo obsah a vzor Vyhlásenia o parametroch.

Podstatnou zmenou, ktorej sa ústav svojou činnosťou prispôbil, je zavedenie nového typu technickej špecifikácie — Európskeho hodnotiaceho dokumentu (EAD), ktorý je návodom na vypracovanie Európskeho technického posúdenia (ETA). EAD postupne nahrádzajú doteraz používané ETAG-y. Napriek tomu, že obsah činností sa v jednotlivých systémoch takmer nezmenil, zavedenie nových používaných pojmov a tiež nových typov dokumentov, nové predpisy vniesli do celého procesu problému, s ktorými sa potýkali nielen výrobcovia a odberatelia stavebných výrobkov, ale aj zamestnanci ústavu.

Ústav musel na základe zmeny všetkých právnych predpisov a tiež nových požiadaviek na orgány technického posudzovania a autorizované a notifikované osoby opakovane žiadať autorizujúci a notifikujúci orgán (MDVRR SR, od 1.1.2017 MDV SR) o autorizáciu a notifikáciu v plnom rozsahu všetkých dovedy vykonávaných činností.

Z dôvodu veľmi malého záujmu zákazníkov o posudzovanie zhody strojových zariadení v regulovanej oblasti ústav ku dňu 21.07.2016 zrušil autorizáciu (AO SKTC-105) v zmysle zákona č. 264/1999 Z. z. a nariadenia vlády SR č. 436/2008 Z. z. a notifikáciu (NO 1301) na smernicu 2006/42/ES Európskeho parlamentu a Rady o strojových zariadeniach.

Ústav rozvíja svoje pôsobenie aj v neregulovanej (dobrovoľnej) oblasti, najmä ako akreditovaný inšpekčný orgán typu A v oblasti udeľovania licencií na vykonávanie špeciálnych stavebných prác. Postupne sa k udeľovaniu licencií na zhotovovanie vonkajších tepelnoizolačných kontaktných systémov (ETICS) pridáva vydávanie licencií na ďalšie typy stavebných prác: zhotovovanie tepelnoizolačných a hydroizolačných systémov plochých striech, zabudovanie vonkajších otvorových konštrukcií do stavby a vykonávanie montáže dilatačných mostných záverov do stavby. Pripravujú sa podmienky na udeľovanie licencií na ďalšie druhy špeciálnych stavebných prác, napr. zhotovovanie tepelnoizolačných a hydroizolačných balkónových (lodžiových) systémov a zhotovovanie tepelnoizolačných a hydroizolačných systémov šikmých striech.

Pôsobnosť v regulovanej oblasti:

- posudzovanie nemennosti parametrov stavebných výrobkov
- technické posudzovanie stavebných výrobkov
- znalecká činnosť v odbore stavebníctvo
- overovanie určených meradiel
- energetická certifikácia budov

Pôsobnosť v neregulovanej oblasti:

- certifikácia systémov manažérstva
- vydávanie licencií na vykonávanie špeciálnych stavebných prác
- certifikácia výrobkov
- certifikácia riadenia výroby
- skúšanie výrobkov a konštrukcií
- kalibrácia meradiel
- meranie hluku a vibrácií
- diagnostika a expertízy
- výskum a vývoj
- projektovanie obnovy a zateplovania budov a odstraňovanie systémových porúch
- technická normalizácia
- stavebný dozor

Okrem uvedených činností TSÚS pôsobí ako garant konferencií (Teória a konštrukcie pozemných stavieb, Tepelná ochrana budov) a organizátor rôznych seminárov a školení. Bohatá je prednášková a publikačná činnosť.

Aktuálne a detailné údaje o aktivitách ústavu sú k dispozícii na stránke ústavu www.tsus.sk. Pôsobenie ústavu v rámci celého Slovenska sa trvale opiera o existenciu svojich pobočiek. Pobočky v jednotlivých lokalitách jednak plnia funkciu prvého kontaktu so zákazníkom a podľa svojej špecializácie zákazku aj zrealizujú alebo zákazníka usmernia na inú pobočku alebo príslušný útvar riaditeľstva.

Zameranie a špecializácia pobočiek a špecializovaných útvarov a činností po júli 2013 je nasledovná:

■ Pobočka Bratislava

kamenivo, cementy, betón, prímеси a prísady do betónu, malty, poterové materiály a podlahové potery, výrobky a systémy na ochranu a opravu betónových konštrukcií, betónové dlažbové tvarovky, obrubníky, betónové a terazzové dlaždice a dlažbové tehly, rúry a tvarovky z betónu, odvodňovacie žľaby, murovacie prvky, doplnkové prvky do muriva, malty a lepidlá na obkladové prvky, zavesené podhlady, tyče, prúty, zvárané siete a priestorová výstuž, vlákna do betónu, predpínacie výrobky — drôty, laná a tyče, stožiare, tepelnoizolačné systémy ETICS, betónové prefabrikáty a mostné dilatačné závery. Okrem toho vykonáva inšpekčnú činnosť súvisiacu s udeľovaním licencií na špeciálne stavebné práce.

Ďalej pracovisko vykonáva špeciálne skúšky pri diagnostike stavebných konštrukcií a tiež statické a dynamické zaťažovacie skúšky stavebných konštrukcií a mostov, kvantitatívne hodnotenie hluku a vibrácií v životnom a pracovnom prostredí a tiež meranie vibrácií stavebných objektov.

■ Pobočka Nové Mesto nad Váhom

kamenivo, kameň na vodné stavby, prírodná konglomerovaný kameň a výrobky z nich, betón a výrobky z betónu, skladaná krytina, murovacie a debniacie prvky. Okrem toho vykonáva inšpekčnú činnosť súvisiacu s udeľovaním licencií na špeciálne stavebné práce, skúšky in situ a to najmä skúšky betónov, striekaných betónov, zisťovanie odolnosti povrchu proti šmyku, zisťovanie výťažnej sily kotviacich prvkov, zisťovanie prídržnosti povrchových úprav stavebných konštrukcií. Pobočka vykonáva tiež stavebný dozor pri zhotovovaní stavebných prác na stavbách predovšetkým pri obnove budov, konzultačnú a poradenskú činnosť.

■ Pobočka Nitra

kamenivo, betón, obrubníky, dlažbové tvarovky a dlaždice, skladaná krytina z betónu, murovacie a debniacie prvky, tepelnoizolačné výrobky, okná, dvere a ľahké obvodové plášte, systémy zasklenia lodží, zábradlia. Okrem toho vykonáva inšpekčnú činnosť súvisiacu s udeľovaním licencií na špeciálne stavebné práce a tepelnotechnické skúšky a výpočty otvorových konštrukcií.

■ Pobočka Zvolen

kamenivo a sypané tepelnoizolačné výrobky, betón, výrobky z prírodného kameňa na podlahy a dlažby, výrobky z betónu na dlažby, rúry a tvarovky z betónu, vstupné šachty a revízne komory z betónu, murovacie a debniacie prvky, betónové skladané strešné krytiny, betónové prefabrikáty, sanitárna keramika (umývadlá, WC, bidety, pisoáre), sprchové zásteny, keramické obkladové prvky, ploché tabule zo skla a bezpečnostné zasklenie, izolačné sklá, drevené prefabrikované konštrukčné prvky, vrstvené dyhové a lepené lamelové drevo na nosné účely a systémy budov s drevenou rámovou alebo zrubovou konštrukciou. Okrem toho vykonáva inšpekčnú činnosť súvisiacu s udeľovaním licencií na špeciálne stavebné práce.

■ Pobočka Žilina

betón, betónové prefabrikáty, drobný betonársky tovar, zvodidlá, výrobky na čistenie a spracovanie odpadovej vody, nádrže, poklopy vstupných šacht, rúry, šachty a revízne komory na vodu. Okrem toho vykonáva skúšobníctvo na budovách a inžinierskych stavbách — z toho hlavne skúšky čerstvého, zatvrdnutého a striekaného betónu, zaťažovacie skúšky základovej škáry, podložia zemnej pláne, násypov a zásypov, zemného telesa pozemných komunikácií, železničného zemného telesa, stmelených a nestmelovaných konštrukčných vrstiev vozoviek, komunikácií, letiskových dráh a plôch. Okrem toho vykonáva inšpekčnú činnosť súvisiacu s udeľovaním licencií na špeciálne stavebné práce.

■ Pobočka Košice

kamenivo, betón, výrobky z prírodného kameňa a betónu na podlahy a dlažby, poterové materiály a podlahové potery, asfalty a asphaltové zmesi, hydroizolačné materiály, protikorózne materiály — náterové látky a systémy, kovové strešné a obkladové prvky, zavesené podhlady, ochranné systémy proti padajúcim skalám a pôdnej erózii. Okrem toho vykonáva inšpekčnú činnosť súvisiacu s udeľovaním licencií na špeciálne stavebné práce.

■ Pobočka Prešov

kamenivo, kameň na vodné stavby, betón, malty, výrobky z prírodného kameňa a betónu na podlahy a dlažby, poterové materiály a podlahové potery, výrobky a systémy na ochranu a opravu betónových konštrukcií, rúry a tvarovky z betónu, poklopy vstupných šacht, vstupné šachty a revízne komory z betónu, odvodňovacie žľaby, murovacie prvky, doplnkové prvky do muriva, zavesené podhlady, tyče, prúty, zvárané siete a priestorová výstuž, stožiare, prvky komínov a komínové systémy, káble a káblové nosné systémy, oceľové konštrukcie a betónové prefabrikáty. Okrem toho vykonáva skúšky stavebných konštrukcií, a to najmä statické zaťažovacie skúšky mostov a pilót a vykonáva inšpekčnú činnosť súvisiacu s udeľovaním licencií na špeciálne stavebné práce.

■ Pobočka Tatranská Štrba

náterové látky a systémy na ochranu proti korózii, hydroizolačné a strešné fólie a systémy, tesniace tmely, výrobky a systémy na ochranu a opravu betónových konštrukcií, malty a lepidlá na obkladové prvky, poterové materiály a podlahové potery, malty, dekoratívne lamináty, dlážkoviny, geotextílie, tepelnoizolačné výrobky a systémy ETICS. Okrem toho vykonáva inšpekčnú činnosť súvisiacu s udeľovaním licencií na špeciálne stavebné práce, zrýchlené laboratórne skúšky umelého starnutia a prírodného starnutia, termovízne merania a tzv. BlowDoor test.

■ Útvar CERTICOM

je samostatný nestranný a nezávislý certifikačný orgán vykonávajúci certifikáciu systémov manažérstva, ktorý pôsobí ako súčasť TSÚS, n. o. Bratislava. Z uvedeného dôvodu je jednou z priorit oblastí stavebníctva a súvisiace odvetvia, ale aj ďalšie odvetvia ako obchod, služby, veda a výskum, vzdelávanie, inžinierske služby. Samostatnou významnou prioritou je certifikácia systémov manažérstva v rezorte zdravotníctva. CERTICOM je akreditovaný podľa medzinárodných noriem Slovenskou národnou akreditačnou službou (SNAS). Vykonáva certifikáciu systémov manažérstva v akreditovaných aj v neakreditovaných oblastiach.

■ Útvar VVÚPS-NOVA

sa zaoberá projektovou činnosťou so zameraním na obnovu budov najmä bytovej výstavby v úrovni významnej a hlbkovej obnovy, ktorej súčasťou je dodatočná tepelná ochrana zatepľovaním a na odstraňovanie porúch budov na základe vykonanej diagnostiky vrátane odstraňovania systémových porúch. S tým súvisí aj vykonávanie energetickej certifikácie budov a energetickej certifikácie bytov v súlade so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a zákonom č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch.

Pracovisko sa zaoberá aj výskumom v oblasti energetickej hospodárnosti budov. Ďalšou činnosťou pracoviska je spracovávanie odborných posudkov v súvislosti s poruchami stavieb.

■ Metrológia

V rámci TSÚS vykonáva svoju činnosť aj akreditované kalibračné laboratórium, ktoré sa orientuje najmä na kalibrácie meradiel dĺžky, sily a tvrdosti betónu. TSÚS je aj autorizovanou osobou na overovanie určených meradiel podľa Zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii. Ako autorizovaná osoba overuje skúšobné sitá, meračské pásma, silomerné stroje na mechanické skúšky materiálov, napínacie zariadenia na výrobu predpätého betónu a tvrdomery na betón.

■ Znalecká činnosť

V súčasnosti je ústav registrovaný ako Znalecká organizácia č. 900191 s pôsobnosťou v Odbore Stavebníctvo a v odvetviach Pozemné stavby, Dopravné stavby, Stavebné konštrukcie, Stavebná fyzika, Poruchy stavieb, Stavebný materiál, Statika stavieb. Znalecké činnosti sa postupne vyprofilovali do súdneho inžinierstva. Ústav spracúva znalecké posudky najmä pre súdy, orgány činné v trestnom konaní, ale aj pre fyzické a právnické osoby. Civilný sporový poriadok zaviedol v roku 2015 inštitút „Súkromného znaleckého posudku“, čo sa začalo využívať aj v súdnej praxi a dá sa preto očakávať, že sa priamo na ústav budú častejšie obracať advokátske kancelárie v riešení sporov svojich klientov.

Historické míľniky a pracovníci

Významné udalosti a zmeny počas existencie ústavu sú prezentované na časovej osi 1953 – 2018. Ako reprezentanti ústavu, resp. jeho územne lokalizovaných pracovísk, sú tam uvedení riaditelia ústavu, resp. vedúci pracovísk, od roku 1991 premenovaní na riaditeľov pobočiek, a riaditelia špecializovaných útvarov situovaných v Bratislave, t. j. riaditeľ CERTICOM-u a riaditeľ VVÚPS-NOVA. Na riaditeľstve ústavu však počas celej histórie ústavu ovplyvňovali jeho chod aj námestníci, ktorí boli súčasne vedúci útvarov zodpovední za jednotlivé prierezové činnosti. Preto je namieste uviesť aspoň ich mená bez konkrétnych funkcií v približne chronologickom poradí ich pôsobenia na ústave.

Boli nimi, resp. niektorí ešte sú pracovníkmi TSÚS:

■ Ing. Hamák,	■ Ing. Kutáš
■ Konôpka	■ Ing. Hraško
■ Ing. Čorovič	■ Ing. Kyška, CSc.
■ Ing. Pračka	■ Ing. Macko
■ Ing. Zverka	■ Ing. Hnatevič
■ Ing. Bielik	■ Mgr. Pozdech
■ Ing. Bodický	■ Ing. Kučková
■ Ing. Kňaze, CSc.	■ Ing. Bzovská

- Ing. Lisičanová
- Ing. Trnovský (ekonomický námestník)
- Ing. Kozáková (námestníčka pre certifikáciu)

Predsedovia správnej rady:

- Ing. Hideghéty
- Ing. Kyška, CSc.
- Ing. Juráček (v súčasnosti)

Aj keď organizáciu vytvárajú predovšetkým jeho pracovníci a o Technickom a skúšobnom ústave stavebnom to zvlášť platí, prirodzene nie je možné ich tu vymenovať. Preto je namieste uviesť aspoň ich počty. Ústav začína s 50-timi zamestnancami. Potom počet zamestnancov s pribúdajúcimi rokmi postupne a takmer lineárne rástol až do roku 1989, kedy kulminoval na počte 280. Odvtedy počet zamestnancov postupne klesal až do roku 1996 na 150. Od tohto roku počet zamestnancov klesal len minimálne. V roku 2013 bol počet zamestnancov 137 a v ostatných rokoch sa ustálil na počte približne 120 zamestnancov.

10 11

História logotypu/History of the logotype

■ 1991

12 13

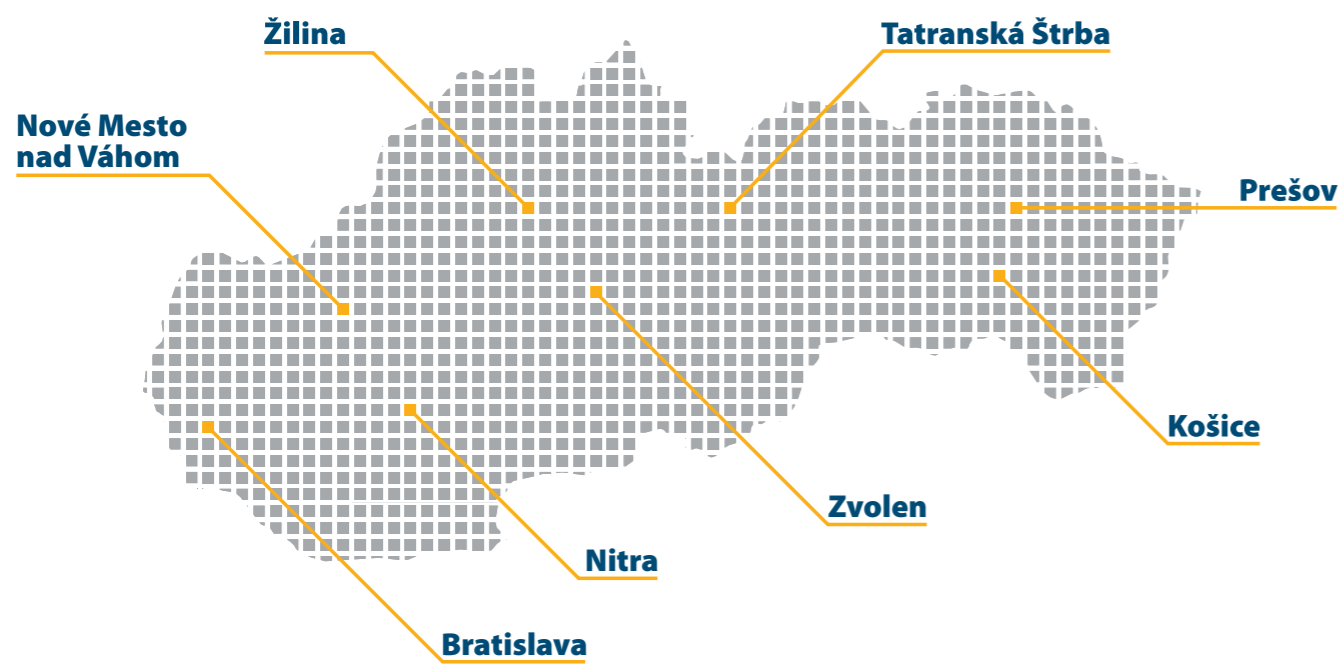

■ 1992 — 2008

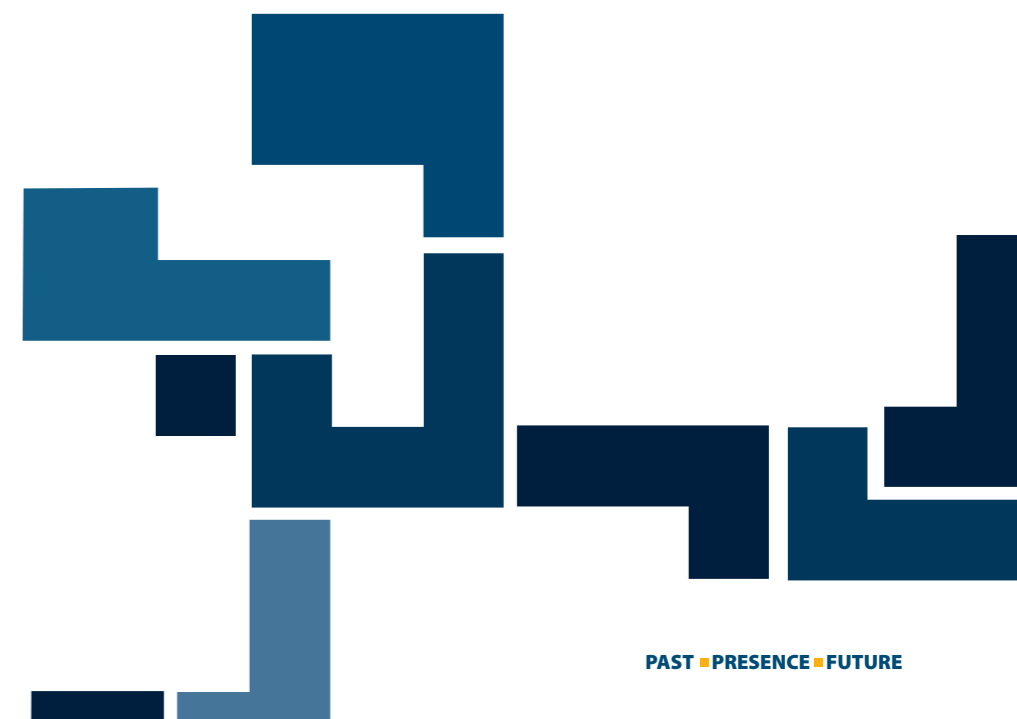

■ 2009

Mapa našich pobočiek/Map of our offices

14 15

TSG

ČASOVÁ OS/TIMELINE
1953 — 2018

Nadriadený orgán štátnej správy
The supreme state authority

MSP v Prahe¹⁾

Ministerstvo stavebníctva v Prahe
The Ministry of Construction in Prague

Povereníctvo stavebníctva
The Commission for Construction

1966

1968

Ministerstvo stavebníctva SSR
The Ministry of Construction of the Slovak Socialist Republic

1966 1988

Minis. výstavby a staveb. SSR, resp. SR
Ministry of Construction and Building Industry of the Slovak Socialist Republic resp. the Slovak Republic

1992

Minis. hosp. SR
The Ministry of Economy of the Slovak Republic

Názov ústavu
Name of the Institute

ZKÚS v Prahe²⁾
pobočka SKÚS v Bratislave³⁾

TZÚS v Prahe⁴⁾
pobočka TSÚS v Bratislave⁵⁾

TSÚS v Bratislave⁵⁾
TSÚS in Bratislava

Právna forma ústavu
Legal form of the Institute

Rozpočtová organizácia štátnej správy
State budgetary organization

Štátna hospodárska organizácia
State economic organization

Štátna prís. org.
State contributory org.

Riaditelia ústavu
Directors of the Institute

Ing. Ernest Biheller

Ing. Ján Kováč, CSc.

Ing. Eduard Čaniga

Ing. Milan Nič, PhD.

Vedúci pracovísk (od r. 1991 riaditelia pobočiek)
The heads of workplaces since: (1991 referred to as the branch directors)

1955

1958

1959

1960

1963

1964

1965

1966

1967

1970

1972

1973

1974

1980

1981

1986

1990

1991

Bratislava
Nové Mesto nad Váhom
Nitra
Kremnica
Žilina
Košice
Prešov

Ing. Kemény
Ing. Čorovič
Pavlovič
Ing. Malhold
Ing. Poliak
Ing. Bazan
Szantó

Ing. Martínek
Ing. Korytár

Ing. Ambrózek
Ing. Zverka
Ing. Korytár

Ing. Marko
Ing. Horváth
Ing. Surový

Ing. Capka
Ing. Kašiak

Ing. Kováčik
Gocník
Ing. Szöke

Ing. Koman
Ing. Kapsa

Zvolen: Ing. Kašiak
Ing. Trantarič, CSc.

Ing. Pagáč
Ing. Hradská

Ing. Šinka
Ing. Slimák

Ing. Rokus
Ing. Hargaš
Ing. Szabó

Ing. Černý

Ing. Rokus
Ing. Hargaš
Ing. Szabó

Ing. Kaša
Ing. Franek

Stavebné stroje/Construction machinery: Ing. Pagáč

Tatranská Štrba: Ing. Homola

Kompetencie
Competencies

1955

1960

1961

1965

1966

1970

1973

1975

1979

1984

1992

Skúšobná a kontrolná činnosť na stavbách
Testing and Inspection practices on construction site

Zvyšovanie kvality v stavebníctve a priemyselnej výrobe stavebných látok, rozvoj skúšobných metód, posudková činnosť
Improving of quality in construction and industrial production of construction materials, development of testing methods, assessment activities

Preukazné a kontrolné skúšky na stavbách
Proof and control tests on construction sites

Metrológia
Metrology

Skúšky stavebných strojov
Construction machinery tests

Hodnotenie a schvalovanie prefabrikátov hromadnej panelovej výstavby. Súčasť vedecko-výskumnej základne rezortu stavebníctva
Evaluation and approval of prefabricated mass panel construction. A part of scientific-research platform of ministerial department for construction

Posudzovanie typových podkladov
Assessment of mass construction type documentation

Preverovanie dodržiavania schválených typových podkladov. Sledovanie a hodnotenie experimentálnych stavieb.
Verification of compliance of approved mass construction type documentation
Monitoring and evaluation of experimental constructions

Rezortná inšpekcia akosti. Ústredné defektoskopické stredisko. Rezortné metrologické stredisko.
Sectoral quality inspection.
The central defectoscopic center.
Sectoral metrology center.

Licencie na zatep. práce budov
Granting licenses for installation of additional thermal insulation of buildings

Osvedčovanie výrobkov
Product attestation

Autorizácie
Authorizations

Štátna skúšobňa č. 205 hodnotenie a schvalovanie výrobkov
State testing house No. 205 evaluation and approval of construction products

Vykonávanie zaťažovacích skúšok mostov
Performing of bridge load tests

Štátne metrologické stredisko na overovanie určených meradiel (FÚNM)
State metrology center for verification of designated measuring devices

Akreditácie
Accreditations

Stredisko kalibračnej služby (FÚNM)
Center of calibration services

¹⁾ Ministerstvo stavebního průmyslu v Prahe/The Ministry of Building Industry in Prague

²⁾ Zkušební a kontrolní ústav stavební v Prahe/Testing and Inspection Building Institute in Prague

³⁾ Skúšobný a kontrolný ústav stavebný, pobočka v Bratislave/Testing and Inspection Building Institute, a branch located in Bratislava

⁴⁾ Technický a zkušební ústav stavební v Prahe/Technical and Testing Building Institute in Prague

⁵⁾ Technický a skúšobný ústav stavebný, pobočka v Bratislave/Building Testing and Research Institute (referred to as in English since 2002), a branch located in Bratislava

SL - skúšobné laboratórium/Testing laboratory

BA - Bratislava

NM - Nové Mesto n/Váhom

NR - Nitra

ZV - Zvolen

ZA - Žilina

KE - Košice

PV - Prešov

TŠ - Tatranská Štrba

SNAS - Slovenská národná akreditačná služba/Slovak National Accreditation Service

FÚNM - Federálny úrad pre normalizáciu a metrológiu/Federal office for standardization and metrology

ÚNMS SR - Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR/Slovak office of standards, metrology and testing

MŠ SR - Ministerstvo školstva Slovenskej republiky/The Ministry of Education of the Slovak Republic

1995

Ministerstvo výstavby a verejných prác SR
The Ministry of Construction and Public Works of the Slovak Republic

1998

2000

Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
The Ministry of Construction and Regional Development of the Slovak Republic

2002

Tech. a skúš. ústav stavebný
Building Testing and Research Institute

Technický a skúšobný ústav stavebný, n. o.
Building Testing and Research Institute, NPO

Nezisková organizácia
Non-profit organization

2008

Ministerstvo hosp. a výstavby SR
The Ministry of Economy and Construction of the Slovak Republic

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR
The Ministry of Transport, Construction and Regional Development of the Slovak Republic

2017

Ministerstvo dopravy a výstavby SR
The Ministry of Transport and Construction of the Slovak Republic

doc. Ing. Ján Slašťan, CSc.

prof. Ing. Zuzana Sternová, PhD.

1993 1994 1995 1996

Ing. Herbrik

Ing. Hnatevič

doc. Ing. Slašťan, CSc.

1998

Ing. Kyselica

2000 2001

Ing. Gilányi, CSc.

Ing. Nováčiková

2002 2003

Ing. Lósy

Ing. Ondik

2004

Ing. Ševčík

2005

Ing. Dordová

2006

Ing. Greš

2008

VVÚPS-NOVA: Ing. Horečný

2014

Ing. Halčín

Pracovisko začlenené do Technického úseku od 1996/The workplace integrated into the Technical section in 1996: Ing. Ralbovský

Ing. Kriššák

CERTICOM: Ing. Juráček

1993

Štátna skúšobňa SKTC-105
certifikácia výrobkov (ÚNMS SR)
State testing house SKTC-105
product certification

1996 1997 1998

Autorizovaná osoba SK04 na preukazovanie zhody stav. výrobkov. Osvedčovací miesto OM04 (MVVP SR)
Authorized body SK04 for attestation of conformity of construction products. Approval body OM04.

1999

Štátne metrologické stredisko. Autorizovaná osoba SKTC-105 na posudzovanie zhody stroj. zariadení (ÚNMS SR)
State metrology center. Authorized body SKTC-105 for conformity assessment of machinery

2000

Autorizovaná osoba na overovanie určených meradiel (SNAS)
Authorized body for verification of designated measuring devices

2003

Znalecká organizácia 900191 v odbore stavebníctva (MS SR)
Expert body 900191 in construction sector

2004

Notifikovaná osoba č. 1301 podľa CPD (MVRR SR) a podľa smernice o strojových zariadeniach (ÚNMS SR)
Notified body No. 1301 according to the CPD and the Directive on machinery

2005

Inšpekčný orgán I-019 typu A (SNAS)
Inspection body I-019 of type A

2007

SL S-045 s pracoviskami v BA, NM, NR, ZV, ZA, KE, PV a TŠ (SNAS)
Testing laboratory S-045 with workplaces located in Bratislava, Nové Mesto nad Váhom, Nitra, Zvolen, Žilina, Košice, Prešov and Tatranská Štrba

2010 2013

Notifikovaná osoba č. 1301 podľa CPR Autorizovaná osoba TP 04 na technické posudzovanie. Autorizovaná osoba SK04 na posudzovanie parametrov stavebných výrobkov podľa zákona 133/2013 Z.z. (MDVRR SR)
Notified body No. 1301 according to the CPR. Authorized body TP 04 for technical assessment. Authorized body SK04 for construction products performance assessment according to the Act No. 133/2013 Coll.

Odborná spôsobilosť na vykonávanie výskumu a vývoja (MŠ SR)
Competence to carry out research and development

2016

Zrušenie autorizovanej osoby SKTC-105 a Notifikovanej osoby č. 1301 podľa smernice o strojových zariadeniach (ÚNMS SR)
Cancellation of the authorization SKTC-105 and notification No. 1301 according to the Directive on machinery

SL pob. BA, SL pob. NR, SL pob. ZV, SL pob. KE, SL pob. PV (SNAS)

Testing laboratories of branches located in Bratislava, Nitra, Zvolen, Košice, Prešov

The establishment of the Institute

1953

In the former Czechoslovakia, by the end of the forties and the early fifties, some of nationalized former private companies operating in construction sector and manufacturing construction materials, had their own testing laboratories. Just for their own purposes they performed inspections and testing of some elementary construction materials, such were cement, lime, gravel, bricks, concrete etc.

Those modestly equipped workplaces were mostly situated in the areas with concentrated construction bustle — in larger cities. After a short period of time, a requirement on creating a unified structure for testing and inspection activities raised. For this purpose, since 1 July 1953 via Establishment deed No. 043/34 — Práv. 1/Sa/1953 from 25 June 1953, the Ministry of Construction in Prague established the Testing and Inspection Building Institute seated in Prague (ZKÚŠ) with a branch in Bratislava (SKÚŠ).

The branch was created by delimitation of laboratories separated from the company laboratories. The headquarter was in Bratislava. The director of the branch subjected to the Institute director in Prague. At that time the nationwide Institute operated via 20 workplaces, of which 7, covered by the branch were situated in Slovakia, namely in Bratislava, Nové Mesto nad Váhom, Nitra, Kremnica, Žilina, Košice and Prešov. In 1955, the Ministry of Construction in Prague renamed the Institute to Technický a skúšobný ústav stavebný (since 2002 referred as the Building Testing and Research Institute) seated in Prague (TZÚS), with the branch in Bratislava (hereinafter referred as TSÚS) by coming into force since 1 January 1956.

Disaffiliation of the Institute

1957

The minister of construction in Prague had established TSUS as a separate organization seated in Bratislava, independent from the Institute in Prague since 1 April 1957. The (Slovak) Commission for Construction became the supreme authority to TSUS.

Changes of legal status of the Institute

TSÚS was a state budgetary organization with defined funding for its activities till the end of 1965. The minister of construction in Prague amended the establishment deed and changed the legal status of TSÚS Bratislava and also TZÚS Praha from the state budgetary organization to the state economic organization, by coming into force since 1 January 1966.

The minister of construction industry of Slovak Republic decided to change TSÚS' status to the state contributory organization since 1 January 1992.

Within the transformation of some state contributory organizations to non-profit organizations according to the Act No.13/2002 Coll., the government of the Slovak Republic has decided to transform TSÚS to non-profit organization and as such to act in accordance with the Act No. 213/1997 Coll. as amended by the Act No. 35/2002 Coll. Since 4 November 2002 — as a non-profit organization — the Institute is not subordinated to any state authority. The director is appointed and recalled by the Management board, the controlling is provided by the Supervisory board. Within the members of both of the bodies there are the representatives of the Institute's founders. The majority is created by the representatives of the Institute's employees. The other members of the bodies represent the co-founder, currently (since 2017) the Ministry of Transport and Construction of the Slovak Republic. In 2002 it was the Ministry of Construction and Regional Development of the Slovak Republic and since 2010 it was the Ministry of Transport, Construction and Regional Development of the Slovak Republic. One member of the Management board represents a major investor in the sector of public constructions.

The Institute's scope of operation in years

1953 — 1998

The beginnings of the Institute's operation, dated since 1953, were markedly influenced by conventions and conditions applied at the testing workplaces taken over from the individual regional construction national enterprises - former Czechoslovak construction factories. These were 7 workplaces, which carried out inspections on construction sites of their

own enterprises and testing of some essential characteristics of construction products, such were aggregates, concrete mixtures and concrete, cement, lime and bricks.

It was simple testing, which did not require more complex devices. The most demanding devices applied, were obsolete types of compressive and tensile force test machines.

The period until 1955 can be considered as organizational consolidation of the Institute. The conceptual activities in the matter to improve the quality in construction and industrial production of construction materials, as well as innovation of testing methods and testing devices and instruments, became the main aim of the Institute. The field of the Institute's core activities, though still focused on simple tests, underwent an expansion of the assortment of tested products.

The cumulative testing results underwent a detailed analysis more often. Attention was laid in much more extend to the manufacturing plants producing cement, brick, gravel and aggregates. Qualified experts started to process judgments and expert testimonies, especially in cases of construction defects and accidents.

In the early sixties, the proof and control tests on construction sites spread widely, in order to show the compliance with the requirements of product and testing standards, of which provisions and criteria became a permanent measure of quality. Based on the requirements of the technical division of the Commission for Construction, different tasks referred to as the direct (state tasks), or departmental (ministerial tasks) ones, had been carried out. These lasted till the time the Institute became a part of the scientific and research platform and became a recipient of the funding for solving challenges of technical development. These direct tasks focused mostly on complex monitoring of properties and quality of selected materials and products (cement, lime, stone, brick), the usage of local raw material sources (sand, fly ash, slag etc.), development of testing methods (non-destructive testing of concrete and brick strength, permeability testing of asphalt concrete layers etc.).

Unfortunately, the Institute's reaction to the development of prefabricates, which particularly due to construction of panel buildings (mainly apartment buildings) had become the crucial point of further development of construction technologies and building structures, came with a delay. It was caused partially by inadequate personnel readiness, but above all, it was insufficient testing facilities.

The problem with testing of prefabricates in Bratislava was tackled by exploiting testing facilities of the Research Institute of Building Materials and Structures (later on since 1963 referred to as the Research Institute of Civil engineering). Finally, after building of TSÚS's own premises in Bratislava in the early eighties, a complex load testing system for performing variable testing of construction components, particularly reinforced concrete elements, has been installed. Over time, hand in hand with growing market requirements, specialized services, to be provided, started to develop at individual workplaces of TSÚS based on local conditions, the scope of focus of some specialists, as well as the testing equipment facilities. Thus there was developed a specialization in construction machinery tests and testing of silicate chemicals in Bratislava. Testing of bridges was initiated in Žilina, main focus on building ceramics and timber has been placed in Zvolen, workplace Nové Mesto nad Váhom got devoted to aggregates, soil and buildings and in Nitra it was plastics, construction physics, construction acoustics and asbestos-cement products, which gained a special attention. The workplace Tatranská Štrba specialized in testing of material properties in climatically challenging environment. However, the basic structure of tests remained being performed by all TSÚS's workplaces henceforward.

Since 1965, the conceptual activity of the Institute, the coordinator of which became the technical section of the headquarters, progressed markedly. The implementation of the state testing into practice has been prepared, the tasks of technical development and technical standardization began to be planned and solved more widely. The Institute, as a part of the scientific-research platform of the ministerial department for construction and later on as the leading workplace of scientific technical development in the field of testing, started to enhance this field more intensively, particularly due to cooperation in state directed tasks or dealing with sectoral tasks.

In 1973, another field of services subsidized by the means of the ministerial department for construction was involved. It concerned the documentation assessment of mass produced prefabricates from the point of view of the requirements set on quality of designed materials, building structures and technologies of residential, non-residential buildings (at that time civil), as well as industrial and engineering constructions. An appointed team of specialists performed these services referred to as the expertise practices. Based on the expertise point of view, the Institute contributed to the quality growth of the assessed documentation.

22 23

Since 1975, verification of the compliance of new building structures kits, used mainly in residential construction, with approved type documentation of mass produced panels, started to be performed. Based on the results of the mass panel documentation assessment, a significant support to improve the quality of construction designing documentation due emphasizing of the necessity to respect the technical standards had been achieved.

Along with the assessment of the mass produced panel type documentation, since 1975, verification and evaluation of experimental constructions were launched. Directly at the construction site, the suitability of applied building materials, semifinished products, building components and construction kits were verified. Real technical, economical, utility parameters, as well as quality and realization processes were observed.

Experimental constructions were categorized into 4 groups:

- residential
- civil (non-residential)
- industrial
- engineering constructions

Also since 1975 till the recall, the quality monitoring of concrete mixtures manufactured in central concrete manufacturing plants had been on going within the state testing. During this intense action, there were 187 concrete brands from 80 central concrete manufacturing plants spread all over Slovakia monitored and verified within three years. The concrete mixtures were classified into four quality classes. The verification was going on also in the eighties within the quality inspections of ministerial department. Especially the machinery facilities of the concrete manufacturing plants was given the main focus. It turned out, that in more than 35 percent of monitored cases, the compliance with standardized criteria of required quality of concrete was not shown. Regarding the findings, it has to be noticed, that the quality had improved just slightly throughout the next years, but any significant step towards a sustainable improvement had not been done by the manufactures.

Since 1978 the Institute has participated at further state directed tasks due to cooperation at partial topics. Among the main coordinators and task leaders in these tasks, there is to be mentioned Research Institute of Building Structures in Prague (VÚPS), or Research and Development Institute of Building Structures in Bratislava (VVÚPS). Within the sectoral tasks solved, testing of newly introduced white cements, determination of the load capacity limits of the prestressed pre-tensioning reinforcement, etc., can be mentioned. Within

the Institute's tasks, development of computing and testing facilities, the introduction of plastic formworks as a substitution for steel formworks utilized in concrete compression testing, as well as on going improvement of non-destructive methods, later also within international cooperation, were carried out. Since 1979, tasks devoted to the field of artificial weathering through cooperation in state directed tasks, dominated at the Institute. The sectoral tasks were focused on several topics concerning the impact of meteorologic and climate changes on the properties of construction materials and structures determined by different methods, for example by thermographic measurements. Continuously, but to a wider extend, the questions of complex management of quality supervision were incorporated into the repertoire of provided services either in the field of scientific and technical development or in the field of sectoral technical standardization. The Institute also participated in the state directed task, where the research of technical means for quality assessment in construction industry and the research of thermo-technical properties of construction components and buildings, was conducted.

In the second half of the eighties, in the center of attention of the Institute's scope of research still remained the field of quality, durability and service life of construction materials, as reflected in solved topics as follows: the technical means and methods for quality assessment of parameters in construction industry, the set of accelerated testing procedures for determination of climate resistance of construction materials by performing fatigue tests of selected materials exposed to weathering. The amount of the Institute's research activities funded by the state culminated by the year 1988 and declined in 1992.

Since 1978, as a methodologic and consultation center, the Institute started to develop activities aimed to producers in a form of support in implementation of their own complex systems of quality management. The Institute provided also consulting in the organizational as well as technical issues, with recommendations on necessary technical equipment of the companies' testing workplaces. A more solid form was given to the system of complex quality management (SKRA) after creating the sectoral inspection of quality (RIA).

Subsequently, the sectoral Metrology center was established in 1984 with a scope of activities within the whole construction sector. At that time, also the Chief defectoscopic center was established, with a scope all around Slovakia to participate organizationally as well as pedagogically at arranging courses for company employees in order to obtain the card of the second degree worker of their company

defectoscopic workplaces. The Institute had been involved in the international cooperation within the former Council for Mutual Economic Assistance (RVHP) in the issues of non-destructive testing methods, whilst became a leading workplace of one topic. Besides this, the Institute participated at the revision of former technical standards and compilation of new technical standards of the issue mentioned.

It is to be mentioned about the cooperation of TSÚS with the Institute sharing the same focus in Prague (TZÚS). The scope of operation of both Institutes was the same apart from territorial references. The cooperation was based on positive collegial relations and equal partnership. Besides the common procedures in essential strategic issues, close working relations have been kept constantly. Not only the meetings of the Institutes' leaders were organized, but till nowadays each year the heads of divisions and branches meet in order to exchange experience and knowledge. In the period after 1990, especially after the establishment of the Slovak Republic in 1993, a completely new chapter opened up for the Institute. First of all, it was necessary to overcome the period of a massive reduction in subsidies and funding, as well as in the amount of the assigned tasks.

The demand on services for the enterprising sector declined markedly after the disintegration of the state construction companies. Some central provided services had to be abandoned, as well as the reduction in the number of employees of the Institute was conducted. Personnel changes in the managing divisions of the Institute and other organizational shifts were also included. However at the same time, the position of the Institute as the state testing house (since 1993 referred by the code SKTC-105) had been consolidated due to extension of the scope by new innovative products and openness towards the manufacturers from other fields of industry and not operating only in Slovakia, and also manufacturers from abroad aiming to import their products to the Slovak Republic. The Act on state testing of 1968 had been amended several times during this period. The last amendment of 1995 remained in force till the withdrawal of the Act in 2005.

Since 1991, the loss in the range of traditionally provided services, after the cancellation of the mandatory assessment of construction products, has been compensated by the extension of number of tasks in the field of expert testimonies and expertises, contractual works and by carrying out various technical services.

Much more efforts started to be laid to the technical approval of construction systems, construction products certification

and certification of quality systems, for which a brand new accredited department of the Institute, named CERTICOM, have been in charge of. Persistently, the static and dynamic testing of bridges procedures have been refined.

Granting licenses to providers of construction works related to building envelope thermal insulation of apartment buildings has become a completely new segment of services provided by the Institute.

Since 1 October 1998, the new Act No. 90/1998 Coll. on construction products came into force, by the compilation of which the Institute played a considerable role. This Act dramatically influenced the Institute's scope of operation in following years 1999 — 2013.

The Institute's scope of operation in years 1999 — 2013

The Act on construction products had been compiled within the legislative processes running in the Slovak Republic during the European Union pre-accessing period. In the Act, there had been applied all of the essential principles and definitions listed in the Directive of Council No. 89/106/EHS of 21 December 1988 on approximation of Acts, other legal regulations and administrative measures of member states concerning construction products. Among the consequences, which the Institute had to face, it is to be noticed, the abolishment of state testing in the field of construction products, radical tightening in the construction products assortment subject to product certification, cancellation of a so called recertification and the loss of a monopoly position in the field of construction product testing, due to the establishment of competitive authorized bodies.

The introduction of the approval procedure, by which the absence of product standards in the field of relatively new construction products and especially composite construction products (construction systems or kits), as for example ETICS used for thermal protection of building envelope, has been solved, is to be considered as an undeniable benefit of the Act.

The Institute has become the only Approval Body in the Slovak Republic allowed to issue or withdraw the technical approvals. Afterwards, the division of technical approvals originated and the certification division has been renamed as the division of conformity attestation. After another ten years, within the rationalization of administration services,

the division of technical approvals merged with the division of conformity attestation.

In 2004 the Institute has become a Notified Body No. 1301 and as the Approval Body has become a regular member of EOTA (European Organisation for Technical Assessment). Hereby, formal conditions for operation of the Institute in the field regulated under the Directive on construction products have been created. The Institute launched performing its services in this field to manufacturers from the European Union countries, as well as the producers from the third party countries.

Tightened requirements of the authorizing and notifying authority (originally the Ministry of Construction and Regional Development of the Slovak Republic, later the Ministry of Transport, Construction and Regional Development of the Slovak Republic) on the capability of the Authorized and Notified Body have been satisfied via accreditations of related services. The accreditation of the testing laboratory, which consists of individual Institute's branch testing workplaces, has been of the widest range. The unified fulfillment of the accreditation requirements has been achieved by applying the same database system, central methodologic coordination and by performing internal audits.

During the period since the end of 1998 till 1 September 2008, the Institute had been providing its services mostly in the so called regulated field within the legal regulation framework, different from the unregulated (voluntary) field, in which the voluntary certification is dominating. Due to the gradual liberalization of related legislation in regulated field, the Institute had to get much more involved in the unregulated (voluntary) field.

The scope of operation in the regulated field:

- attestation of conformity of construction products
- technical assessment of construction products
- conformity assessment of machinery
- expert practices in construction industry
- verification of designated measuring devices

The scope of operation in the unregulated (voluntary) field:

- certification of management systems
- granting licenses for the execution of special construction works
- certification of construction products
- certification of manufacture management
- testing of products and building structures
- calibration of measuring devices
- noise and vibration measurement
- diagnostics and expertises
- research and development
- technical standardization

Another expansion of services provided by the Institute has become viable since 1 January 2009, when VVÚPS — NOVA, executing project design activities, research and energy efficiency services, has become a new division of the Institute. Energy certification of buildings as a new service provided has been introduced in the regulated field and it was research and development, (mainly in the field of thermal protection, renovation and energy performance of buildings), which has been thus given more attention in the unregulated (voluntary) field. Also project design activities, focused on elimination of construction defects, thermal insulation and renovation of buildings, technical standardization activities and publishing activities have been incorporated. The results of Institute's research activities have played a significant role by implementation of the Directive of European Parliament and Council (EC) No. 2002/91/ES and later the recast version No. 2010/31/EU, as well as by compilation of other legal measures related to energy performance of buildings.

The Institute played a significant role in the compilation process of legislation related to the energy performance of buildings (in particular the Act No. 555/2005 Coll. and related decrees) and the renovation of buildings, including the system defects of buildings that had been built by mass produced prefabricates. Among the considerable steps, there might be mentioned the creation of a database of dwelling houses and non-residential buildings, authorial processing of technical standards in the field of thermal protection (STN 730540-2) and application of external thermal isolation contact systems (ETICS).

The Institute's operation since 1 July 2013 till today

In July 2013, the Regulation of the European Parliament and Council No. 305/2011 of 9 March 2011 (CPR), by which the harmonised conditions on marketing of construction products are established and by which the Directive of Council No. 89/106/EHS (Construction Products Directive — CPD) is cancelled, has come fully into force. At the same time, the Act No. 133/2013 Coll. on construction products and other amendments of Acts, which substituted the Act No. 90/1998 Coll. as amended, has come into force as well. The Act has adopted all the principles, procedures and definitions of the CPR and in compliance with these, it regulates the assessment and verification of construction products performance at national level and the marketing of construction products in Slovak Republic.

The introduction of the CPR has brought several noticeable improvements into the product certification process, such as exact definitions, specification of manufacturer's obligations and obligations of companies marketing construction products, the obligation of construction products CE marking and determining the content and the template of the Declaration of Performance.

A radical change, which the Institute had to adapt its activities to, has been the introduction of a new type of technical specification — European Assessment Document (EAD), which is considered to be an ETA guideline. The EADs step by step substitute the ETAGs used in the past.

Although the assessment procedures on-going in both systems (CPD and CPR) nearly have not changed, the application of new definitions, new types of documents and new measures brought several problems into the processes, which had to be overcome not only by the manufacturers and purchasers of construction products, but by the Institute's employees as well. Based on the changes in legal measures and new requirements set on the Technical Assessment Bodies, authorized and notified bodies, the Institute had to apply again for the authorization and notification in full range of all services provided at the authorizing and notifying authority (The Ministry of Transport, Construction and Regional Development of the Slovak Republic, since 1 January 2017 the Ministry of Transport and Construction of the Slovak Republic).

Due to a neglectable demand of customers in the field of machinery compliance assessment, being a part of the regulated field, dated since 21 July 2016, the Institute applied for cancellation of the authorization AO SKTC-105 according to the Act No. 264/1999 Coll. and the Regulation of the Government of the Slovak Republic No. 436/2008 Coll. and also the notification (NO 1301) according to the Directive of the European Parliament and Council No. 2006/42/ES on machinery.

The Institute consistently extends the range of services provided in the unregulated (voluntary) field, mainly as the Accredited Inspection Body of type A in the field of granting licenses for execution of special construction works. Besides granting licenses for installation of the external thermal insulating contact systems (ETICS), one by one other kinds of construction works have been included into the field of granting licenses: installation of thermal insulating and hydroinsulating systems of flat roofs, building in of external opening structures into the construction and installation of bridge expansion joints.

Specification of conditions for granting licenses for execution of other kinds of construction works, for the installation of insulating and hydroinsulating of balcony and loggia systems and of sloped roofs systems is being under preparation.

The scope of operation in the unregulated (voluntary) field:

- certification of management systems
- granting licenses for the execution of special construction works
- certification of construction products
- certification of manufacture management
- testing of products and building structures
- calibration of measuring devices
- noise and vibration measurement
- diagnostics and expertises
- research and development
- designing of renovation, thermal insulation of buildings and elimination of system defects
- technical standardization
- construction supervision

The scope of operation in the regulated field:

- assessment of constancy of construction products performance
- technical assessment of construction products
- expert practices in construction sector
- verification of designated measuring devices
- energy certification of buildings

Besides the listed activities, the Institute also acts as the conference guarantor (Theory and construction of buildings, Thermal protection of buildings) and the organizer of various seminars and trainings. There is also a very rich lecture and publishing activity of the Institute's employees.

Actual and detailed information on the Institute's services are presented at the Institute's website www.tsus.sk.

The Institute operates all over Slovakia permanently through the existence of its branches. The branches situated in different locations on one hand fulfill the role of the customer's first contact offices and on the other hand, based on their specialization, they provide customers with various services or advice the customer to contact another Institute's branch or a related department of the headquarter.

Construction products tested and/or inspection of related manufacturing plants and surveillance of factory production controls and further activities of the Institute's branches and special divisions being carried out after July 2013 are as follows:

■ **Branch Bratislava**

aggregates, cements, concrete, additives and admixtures for concrete, mortars, screed materials and floor screeds, products and systems for the protection and repair of concrete structures, concrete paving blocks/fittings, kerbs, concrete and terrazzo tiles and paving bricks, concrete pipes and fittings, drainage channels, masonry units, ancillary components for masonry, mortars and adhesives for facing/cladding components, suspended ceilings, bars, rods, welded nets and space reinforcements, fibres for concrete, prestressed products - wires, ropes and rods, columns/masts, thermal insulation systems ETICS, concrete prefabricates and bridge expansion joints. Besides of dealing with these construction products, the branch also performs inspections related to granting licenses for the execution of special construction works. Furthermore the workplace performs special tests in diagnostics of building structures and also static and dynamic load tests of building constructions and bridges, quantitative evaluation of noise and vibration in the living and working environment and vibration measurement of construction or industrial structures.

■ **Branch Nové Mesto nad Váhom**

aggregates, stone for water constructions, natural and conglomerated stone and its products, concrete and concrete products, folded roofing, masonry and formwork units/shuttering blocks. Besides of these, the branch also performs inspections related to granting of licenses for the execution

of special construction works, in-situ tests, in particular tests of concretes, sprayed concretes, shear tests, determination of extraction force of the anchoring elements and determination of adhesion of surface treatment to building structures. The branch also performs construction supervision when executing construction works particularly in the field of renovation of buildings.

■ **Branch Nitra**

aggregates, concrete, kerbs, paving blocks and tiles, concrete roofing tiles, masonry units/shuttering blocks, thermal insulation products, windows, doors and curtain walling, balcony glazing systems and railings. Besides of dealing with these construction products, the branch also performs inspections related to granting licenses for the execution of special construction works, thermal conductivity/resistance tests and thermal transmittance calculation of opening structures.

■ **Branch Zvolen**

aggregates, loose fill thermal insulation products, concrete, natural stone products used for floors and pavings, concrete products for pavings, concrete pipes and fittings, manholes, concrete inspection chambers, masonry and formwork/shuttering units, folded concrete roof coverings, concrete prefabricates, sanitary ceramics (washbasins, toilets/WC pans, bidets, pissoirs), shower enclosures, ceramic facings/cladding units, flat glass panels and security glazing, insulation glass, timber prefabricated construction units, structural/support veneer and glued laminated timber and systems of buildings with a timber frame or logged house construction. The branch also performs inspections related to granting licenses for the execution of special construction works.

■ **Branch Žilina**

concrete, concrete prefabricates, small concrete commodities, road restraint systems/road safety barriers, wastewater treatment products, tanks/reservoirs, manhole tops, pipes, manholes and water inspection chambers. The branch also performs testing at construction sites, i.e. in-situ testing mostly fresh, hardened and sprayed concrete, load tests of foundation surface, subsoil, fills (rockfill, road embankment) and backfills, ground body of buildings, railway ground body, bound and unbound construction layers of roads, pavements, runways and various areas are carried out. And similar to the other branches the branch also performs inspections related to granting licenses for the execution of special construction works.

■ **Branch Košice**

aggregates, concrete, products from natural stone and concrete used for floors and pavements, screed materials and floor screeds, asphalts and asphalt/bituminous mixtures, hydroinsulating/waterproof materials, anti-corrosion materials — coating/painting materials and systems, steel roof elements, cladding components, suspended ceilings and safety systems /protection against rock fall and soil erosion. The branch also performs inspections related to granting of licenses for the execution of special construction works.

■ **Branch Prešov**

aggregates, stone for water constructions, concrete, mortars, products from natural stone and concrete used for floors and pavements, screed materials and floor screeds, products and systems for the protection and repair of concrete structures, concrete pipes and fittings, manhole tops, manholes and concrete inspection chambers, drainage channels, masonry units, masonry additives, suspended ceilings, bars, rods, welded fabrics and lattice girders, fibres for concrete, prestressing/tensioning products — wires, ropes and bars, columns/masts, chimney components and chimney kits, cables and cable duct systems, steel structures and concrete prefabricates. Besides of these, the branch performs testing of construction structures mainly the static load tests of bridges and piles. As all the other branches, the branch Prešov also performs inspections related to granting of licenses for the execution of special construction works.

■ **Branch Tatranská Štrba**

paints and coatings systems for corrosion protection, plastics membranes and systems for roof waterproofing, damp proof membranes, sealants, products and systems for the protection and repair of concrete structures, mortars and adhesives for tiles, screed materials and floor screeds, decorative laminates, floor coverings, geotextiles, thermal insulation products and ETICS. Besides of these, the branch also performs inspections related to granting of licenses for the execution of special construction works, accelerated laboratory tests of artificial and natural ageing of materials, thermovision and BlowDoor test.

■ **Division CERTICOM**

is an independent, neutral and impartial certification body performing certification of management systems. Based on being a part of TSÚS, the most prior scope of operation is the construction industry and related fields, however another sectors as trade, services, science and research, education and engineering services are being also an important matter of interest. The certification of management systems in health sector has a separate important priority.

CERTICOM is accredited according to international standards of SNAS (Slovak National Accreditation Service). However it carries out the certification of management systems also in non-accredited fields.

■ **Division VVÚPS-NOVA**

deals especially with design activities focused on renovation of buildings mainly of residential construction in the level of major and deep renovation, which of the additional thermal protection via insulation is an important part. The elimination of construction defects based on in-situ diagnostics is also being carried out by this division. In relation to topics mentioned above, the energy certification of buildings and energy certification of apartments in compliance with the Act No. 555/2005 Coll. on energy performance of buildings and the Act No. 138/1992 Coll on authorized architects and authorized construction engineers are processed. The division also devotes its activities in the field of research of energy performance of buildings. Another service being provided by the division is elaborating expert testimonies related to construction defects.

■ **Metrology**

An accredited calibration laboratory, which as a part of TSÚS, provides services mainly focused on calibration of devices measuring length, force and hardness of concrete.

TSÚS is also the Authorized body for verification of designated measuring devices according to the Act No. 142/2000 Coll. on Metrology. As the Authorized body the Institute verifies test sieves, pocket rules, force test machines for mechanical testing of materials, tensioning devices for manufacture of prestressed concrete and also concrete hardness testers.

■ **Expert practices**

The Institute is registered as the Expert organization No. 900191 with competence in the field of construction and in the sector of buildings, road constructions, building structures, construction physics, construction defects, construction materials and statics of buildings. Expert practices gradually turned into judicial engineering. The Institute processes expert testimonies and expertises especially for the courts, law enforcement agencies, but also for natural and legal persons. The Civil Dispute Settlement Act has introduced a „Private expert testimony“ institute in 2015, which launched to be used also in court practice and therefore it might be expected that the lawyers' offices will contact the Institute directly, when solving their clients' disputes.

Historical milestones and the Institute's personnel

Significant events and changes during the Institute's existence are to be found on the following pages of this brochure, presented in the timeline of 1953 — 2018.

There are presented the representatives of the Institute, respectively of its local branches. Also, there are listed the Institute's directors, respectively the heads of its branches and divisions, since 1991 referred to as the branch directors and directors of special divisions situated in Bratislava — the director of CERTICOM and the director of VVÚPS — NOVA.

During the whole period of the Institute's existence, the scope of operation has been strongly influenced by the director's deputies, who parallelly have been the heads of the divisions, responsible for the Institute's most significant activities. For this reason, it's necessary to present at least the names of these employees (without specifying their leading positions), chronologically according to the period of their operation at the Institute.

These were:

■ Ing. Hamák	■ Ing. Kutáš
■ Konôpka	■ Ing. Hraško
■ Ing. Čorovič	■ Ing. Kyška, CSc.
■ Ing. Pračka	■ Ing. Macko
■ Ing. Zverka	■ Ing. Hnatevič
■ Ing. Bielik	■ Mgr. Pozdech
■ Ing. Bodický	■ Ing. Kučková
■ Ing. Kňaze, CSc.	■ Ing. Bzovská

The next three are still firmly joined with the Institute:

- Ing. Lisičanová
- Ing. Trnovský (deputy for financial issues)
- Ing. Kozáková (deputy for certification issues)

The chairmen of the Management board:

- Ing. Hideghéty
- Ing. Kyška, CSc.
- Ing. Juráček (at present)

As it is well known, it's mainly personnel, who form and influence the organization's environment and in case of TSÚS, this issue is to be even more highlighted. Though it's not possible to list the names of all the employees, at least, the total number of personnel may be mentioned at this place.

By the establishment of the Institute, the number of employees was 50. Later the number of employees gradually, nearly linearly with the past years, increased till 1989, when it culminated at the number of 280. Since then, the number of employees gradually decreased till 1996 to the number of 150. Since that year, the number of employees decreased only very slightly. In 2013 the number of employees was 137 and in the last years the number of employees stabilized at 120.

30 31

Dôležité kontakty/Important contacts

prof. Ing. Zuzana Sternová, PhD.

riaditeľka/director

Tel. +421 2 49228100

e-mail: sternova@tsus.sk

Ing. Ľuboš Trnovský

námestník úseku financií a marketingu

/finance director

Tel. +421 2 49228130

e-mail: trnovsky@tsus.sk

Ing. Daša Kozáková

námestníčka úseku posudzovania zhody

/certification director

Tel. +421 2 49228110

e-mail: kozakova@tsus.sk

Ing. Slavomír Juráček

riaditeľ CERTICOM-u/director of CERTICOM

Tel. +421 2 49228150

e-mail: juracek@tsus.sk

Ing. Roman Horečný

riaditeľ VVUPS-NOVA/director of VVUPS-NOVA

Tel. +421 2 49228518

e-mail: horecny@tsus.sk

Ing. Patrik Ševčík

riaditeľ pobočky Bratislava/director of branch Bratislava

Tel. +421 2 49228200

e-mail: sevcik@tsus.sk

Ing. Jarmila Nováčiková, PhD.

riaditeľka pobočky Nové Mesto nad Váhom

/director of branch Nové Mesto nad Váhom

Tel. +421 32 7712 416

e-mail: novacikova@tsus.sk

Ing. Ladislav Lósy

riaditeľ pobočky Nitra/director of branch Nitra

Tel. +421 37 69249 11

e-mail: losy@tsus.sk

Ing. Gabriela Dordová

riaditeľka pobočky Zvolen/director of branch Zvolen

Tel. +421 45 5335872

e-mail: dordova@tsus.sk

Ing. Peter Kyselica

riaditeľ pobočky Žilina/director of branch Žilina

Tel. +421 41 5683 405

e-mail: kyselica@tsus.sk

Ing. Slávo Ondik

riaditeľ pobočky Košice/director of branch Košice

Tel. +421 55 6233 408

e-mail: ondik@tsus.sk

Ing. Martin Greš

riaditeľ pobočky Prešov/director of branch Prešov

Tel. +421 51 7732631

e-mail: gres@tsus.sk

Ing. František Halčín

riaditeľ pobočky Tatranská Štrba

/director of branch Tatranská Štrba

Tel. +421 52 4484 471

e-mail: halcin@tsus.sk

www.tsus.sk

Technický a skúšobný ústav stavebný, n. o.
Building Testing and Research Institute

www.certicom.sk

Útvar certifikácie manažérskych systémov
Division of management system certification

